

PEDAGOGINIS TĖVŲ KONSULTAVIMAS – VIENA IŠ SĖKMINGO BENDRADARBIAVIMO SĄLYGŲ

Sandra Jurgelevičienė
Klaipėdos r. Dovilų lopšelis – darželis „Kregždutė“
Doc. Dr. Giedrė Slušnienė
Klaipėdos valstybinė kolegija

Anotacija

Straipsnyje pristatomos pagrindinės ikimokyklinio ugdymo įstaigų ir tėvų bendradarbiavimo problemos, analizuojama ir ieškoma įvairių bendradarbiavimo formų siekiant vaikų, pedagogų ir tėvų santykių kokybės. Remiantis įvairių autorių teorinėmis nuostatomis pagrindžiamas pedagoginis tėvų konsultavimas, kaip viena iš bendradarbiavimo su tėvais formų, apimanti dvi pagrindines sritis: keitimąsi informacija apie ugdymo instituciją ir informacija apie ugdytinį. Konsultantas ikimokyklinio ugdymo įstaigoje suvokiamas kaip neatsiejama švietimo sistemos grandis, kuri įkvepia kiekvieno vaiko pasiekimus, atstovauja vaikų ir šeimos interesus, bendradarbiauja su aplinkiniais žmonėmis bei kitomis institucijomis, kuria ir tobulina ugdymosi aplinką.

Straipsnyje taip pat pristatomi ir analizuojami empirinio tyrimo rezultatai apie individualių konsultacijų ikimokyklinio ugdymo įstaigoje naudą, turinį, pedagogo konsultanto asmenines savybes bei profesinį pasirengimą. Tyrimų duomenys patvirtino, kad individualios konsultacijos teikia abipusę naudą, t. y. tiek tėvai, tiek pedagogai daugiau sužino apie vaiko elgesį, ugdymąsi ir pasiekimus, o bendradarbiavimas suteikia tėvams pasitikėjimo ugdymo institucija, joje dirbančiais pedagogais. Tyrimo rezultatai padėjo atskleisti ir pedagogo konsultanto asmenines bei profesines savybes, darbo turinį, kurio kontekste pedagogas – konsultantas turi sukurti saugų konsultavimo klimatą.

Reikšminiai žodžiai: pedagogas, tėvai, bendradarbiavimas, pedagoginis konsultavimas.

Įvadas

Problematika. Ugdymo įstaigos ir tėvų bendradarbiavimo santykių kūrimo sunkumai vis dažniau analizuojami mokslinėje literatūroje ir pedagoginėje praktikoje. Šiandien dar vis stokojama veiksmingo bendradarbiavimo su šeimomis, jų švietimo, aktyvaus į(si)traukimo į ugdymo procesą bei suvokimo, kad šeima yra neatskiriama ugdymo proceso dalis. Pedagogai žino, kaip svarbu tėvus įtraukti į vaikų ugdymo(si) procesą, tačiau vangiai sekasi tai įgyvendinti. Pastebima, kad tėvai mažai domisi ugdymo procesu, nežvelgia savo vaidmens svarbos, rengiant ugdymo programas, be to, jiems trūksta pedagoginės savišvietos. Taigi, ugdymo įstaigos, suvokiančios, jog vaikų kokybiškas ugdymas nukenčia dėl nepakankamo tėvų dalyvavimo vaikų ugdymo(si) procese bei jų pedagoginio švietimo, turėtų daugiau dėmesio skirti sėkmingo bendradarbiavimo su tėvais pavyzdžių ieškojimams (Burbienė, 2015).

Temos aktualumas. XXI a. demokratiniai procesai veikia ugdymo įstaigų kaitą, kuri orientuojama į vaiką ir partnerystę su šeima. Šie partnerystės ryšiai apima dalyvavimą, grindžiamą tarpusavio pasitikėjimu ir konfidencialumu, atsakomybę, pagarba kiekvieno poreikiams ir interesams. Naujų mokymosi teorijų kūrėjai taip pat skatina ugdymo įstaigos ir šeimos bendradarbiavimą, dalijimąsi informacija ir mokymąsi drauge. Taigi, šiuolaikinei ugdymo įstaigai keliamas kokybiškai naujas tikslas – kurti bendrą, interaktyvią (pagrįstą sąveikomis ir partnerystėmis) ugdymo(si) erdvę, užtikrinančią lygiaverčius, pozityvius ir dialogiškus santykius (Burbienė, 2015).

Pedagoginis tėvų konsultavimas, tai galimai viena iš sėkmingo bendradarbiavimo su tėvais sąlygų, kurio metu galima įtraukti tėvus į ugdymo(si) procesą, suteikti tėvams žinių apie vaiko amžiaus raidą, vaiko ugdymo(si) problemas, išskirtinius vaiko poreikius ir efektyvius jų tenkinimo būdus bei kt. Šiame kontekste aktualiais tapo šie probleminiai klausimai: Kokią vietą tarp kitų bendradarbiavimo su tėvais formų užima pedagoginis tėvų konsultavimas? Kokios teorinės žinios reikalingos ikimokyklinio ugdymo pedagogui, siekiant efektyviai konsultuoti tėvus? Koks turėtų būti ikimokyklinio ugdymo pedagogo - konsultanto profesinis pasirengimas ir asmenybės brandumas norint konsultuoti ugdytinių tėvus ir kt.

Tyrimo objektas – pedagoginis tėvų konsultavimas.

Tyrimo tikslas – pagrįsti pedagoginį tėvų konsultavimą, kaip vieną iš sėkmingo bendradarbiavimo sąlygų.

Tyrimo uždaviniai:

1. Atskleisti ikimokyklinio ugdymo įstaigos ir tėvų bendradarbiavimo svarbą vaikų ugdymo(si) procese.
2. Pagrįsti pedagoginį tėvų konsultavimą, kaip vieną iš sėkmingo bendradarbiavimo sąlygų.
3. Ištirti ikimokyklinio ugdymo pedagogų nuomonę, turimą patirtį vertinant pedagoginį tėvų konsultavimą.

Tyrimo metodai: *Teorinis*: mokslinės ir metodinės literatūros analizė. *Empirinis*: kokybinio tyrimo rezultatų analizė.

1. Pedagoginis tėvų konsultavimas – viena iš sėkmingo bendradarbiavimo sąlygų

1.1. Pedagoginio konsultavimo ypatumai

Profesinio rengimo terminų aiškinamajame žodyne žodis *konsultacija* (ang. consultation) apibūdinamas, kaip konsultavimo proceso dalis, kurioje vyksta tikslingas konsultanto ir konsultuojamojo bendravimas. *Konsultavimas* (ang. counselling) – konsultuojamojo ir konsultanto sąveika (bendradarbiavimas), kurio metu asmuo skatinamas analizuoti savo motyvus ir elgesį, siekiant tam tikro asmeninio sprendimo (Laužackas, 2005).

Išanalizavus kai kurių autorių darbus matyti, kad yra konsultavimo sąvokos neapibrėžtumas. Siauriausia prasme – tai yra pokalbis, plačiausia – kaip tam tikras įsikišimas į žmogaus gyvenimą.

1. Konsultavimas persmelkia visą socialinio darbo esmę, nes tai yra bendravimas.
2. Konsultavimas turi tikslą, kurį formuluoja bendravimo dalyviai.
3. Konsultavimo metu yra naudojami specifiniai įgūdžiai ir žinios.
4. Konsultavimas gali turėti poveikį konsultuojamajam, t. y. geriau, kad turėtų.
5. Konsultavimas nesibaigia konsultavimo sesija, jis tęsiasi, nes yra vykdomi numatyti veiksmai.
6. Konsultavimas įtraukia ir aplinkos dalyvius bei institucijas (Jovaiša ir Gurskienė, 2011).

Pasak Perkumienės ir Perkumo (2010), konsultavimo dėka asmeniui suteikiama informacija, kurios pagalba galima išspręsti tam tikras problemas.

Konsultavimui būdingi šie aspektai:

- konsultavimas paremtas bendradarbiavimu, pasitikėjimu, parama ir nuoširdumu;
- konsultavimui svarbi tinkama, saugi (fiziškai ir emociškai) aplinka;
- konsultavimas prasideda nuo tapataus bei aiškaus konsultantui problemos įvardijimo ir supratimo, nuo panašaus situacijos matymo;
- sėkmingam konsultavimui būdingas aiškus konkrečių tikslų bei krypties (kur link siekiama eiti) žinojimas, įvardijimas ir aptarimas;
- konsultavimas, tai mokymas atpažinti, suprasti ir įvardyti savo jausmus, mintis, mokymasis naujų elgesio modelių palaikant bei padrąsinant konsultantui.

Asmeninį augimą ir sėkmingą veikimą bet kurioje aplinkoje lemiantis elgesys dėl geresnio gebėjimo suprasti savo mintis bei jausmus ir yra konsultavimo siekiamybė (Dovydaitytė ir Jusienė, 2014).

Tėvų konsultavimas yra veikla, kuri nepriskiriama įprastoms auklėtojos pareigoms. Tai yra kokybiškas tėvų konsultavimas, kai kyla auklėjimo problemų, bei tikslingi pokalbiai esant pedagoginių sunkumų. Konsultacinio pokalbio tikslas – taip suformuoti patarimą, kad šis taptų išsakytos susirūpinimo atspindžiu. Taip bus ne tik praplėsta tėvų kompetencija, bet ir parodytas kelias, kaip labiau pasitikėti savimi ir perimti atsakomybę už savo tikslus (Compani ir Lang, 2015).

Konsultavimo tikslas yra sėkminga vaiko socializacija, pasiekama gerinant tėvų švietimo kokybę bei partnerystę su jais. Galimos dvi pedagoginio tėvų konsultavimo būdų kryptys: orientuotos tik į žinių turėjimą, gausinimą, kai tėvai yra ugdymo įstaigos paslaugų gavėjai, bei būdai, orientuoti ne tik į žinių, bet taip pat į patirties gausinimą, požiūrių, vertybių peržiūrėjimą, kompetencijų formavimąsi, gilinimą, kai tėvai yra ir ugdymo įstaigos paslaugų teikėjai, ir gavėjai

(Leliūgienė ir Simanavičiūtė, 2010).

Ištyrus pedagoginį tėvų bendradarbiavimą, kaip sėkmingos vaiko socializacijos prielaidą, atskleista, kad tėvai menkai savarankiškai šviečiasi, domisi vaiko ugdymo klausimais, beveik nebendrauja ir nesikonsultuoja su ugdymo įstaigos darbuotojais, išskyrus grupės auklėtoją, savo iniciatyva lankosi ugdymo įstaigoje tik nedaugelis, nors teigia, kad būtina bendrauti bei bendradarbiauti. Išryškėjo, jog informacijos tam tikromis temomis iš ugdymo įstaigų darbuotojų gaunama mažai, auklėtojo veikla, siekiant savarankiško tėvų švietimosi, neišvairi bei nepakankama, bendravimas ir bendradarbiavimas su tėvais nesisteminęs, o patys tėvai nėra aktyvūs ugdymo įstaigos bendruomenės nariai bei dažniausiai savo iniciatyva dalyvauja tik bendrose ekskursijose arba aptariant vaiko ugdymąsi (Leliūgienė ir Simanavičiūtė, 2010).

Galima apibendrinti, kad būti geru tėvu ar motina nemoko jokia švietimo institucija, todėl tėvams trūksta ne tik pedagoginės kultūros, bet ir pedagoginio švietimo. Vienas iš pagrindinių pedagogo darbo su šeima uždavinių – šviesti tėvus. Taigi, auklėtojos turi ieškoti naujų pedagoginio tėvų švietimo formų ir būdų, siekiant geros vaiko socializacijos, tėvų partnerystės bei jų švietimo. Viena iš tėvų švietimo formų - individualus pokalbis - konsultacija, kurios metu teikiami patarimai, sprendžiamos įvairios problemos, teikiama informacija ir kt.

1.2. Pedagogo – kaip konsultanto asmeninės ir profesinės savybės

Anot Pečiuliauskienės (Juodautytė, Gaučaitė, Kazlauskienė, 2009, p. 102), informacinės visuomenės pagrindinis bruožas – permanentinė kaita, atsinaujinimas. Ši kaita palietė ir edukacinę praktiką – kinta ugdymo tikslai, technologijos, aplinka, pedagogo vaidmenys. Šalia tradicinių pedagogo vaidmenų išryškėja visiškai nauji: novatoriaus, konsultanto, mokymosi procesų skatintojo, tyrėjo ir kiti.

Konsultantas – tai žmogus, užimantis tokią padėtį, kad gali daryti tam tikrą įtaką individui, grupei ar organizacijai, bet neturintis tiesioginių galių ką nors keisti ar įgyvendinti programas.

Konsultantui, kad gerai atliktų savo darbą, reikalingi trejopi įgūdžiai: techniniai (turi suprasti, apie ką kalba žmogus, būti kompetentingu, sprendžiant vieną ar kitą klausimą), bendravimo (gebėti išreikšti mintis žodžiais, išklausti, pritarti, argumentuotai nesutikti su kito žmogaus nuomone, palaikyti santykius su kitais žmonėmis) ir konsultavimo (kiekvieną konsultavimo projektą sudaro penki etapai, kurių nevalia nei vieno praleisti: 1. Susitikimas. 2. Problemos atskleidimas ir dialogas. 3. Analizė ir apsisprendimas veikti. 4. Įtraukimas ir įgyvendinimas. 5. Pratęsimas, pasikartojimas arba nutraukimas) (Block, 2013).

Konsultantą ugdymo įstaigoje turėtume suvokti kaip neatsiejamą švietimo sistemos grandį, kuri įkvepia kiekvieno vaiko pasiekimus, atstovauja vaikų ir šeimos interesams, bendradarbiauja su aplinkiniais žmonėmis bei kitomis institucijomis, kuria ir tobulina ugdymosi aplinką.

Bendrai profesinį elgesį – sprendimų priėmimą ir profesinius santykius konsultavimo situacijoje – apibrėžia ir reguliuoja trys svarbiausi aspektai:

- etiniai – tai rėmimasis bendrais moraliniais principais, socialiai priimtomis normomis ir standartais. Etiniai profesinio elgesio aspektai paprastai nurodo bendruosius – bendražmogiškuosius santykius reguliuojančius – principus, kurių privalu laikytis įvairių profesijų atstovams;
- profesiniai – tai rėmimasis procedūriniais, techniniais, kultūriniais standartais, nusakančiais tam tikros profesijos atstovų veiklą;
- teisiniai - rėmimasis teisės aktais, galiojančiais tam tikroje valstybėje, bei tos šalies įstatymų, vyriausybės ar savivaldybės nustatytos tvarkos paisymas ir pan. (Navickienė, 2010).

Amerikietis tyrėjas Wampoldas (Dovydaitytė ir Jusienė, 2014, p.11, 46, 47, 79, 84) apibendrina atliktų geriausių tyrimų rezultatus ir patvirtino teiginį, kad konsultanto veiksniai yra svarbesni nei pamatinis teorinis požiūris. Jis išskyrė efektyviausias konsultanto savybes ir jo veiksmus: turi išlavintus tarpasmeninius bendravimo įgūdžius; geba sukurti darbinį santykį su skirtingais žmonėmis; efektyvus konsultantas yra įtakingas, geba įrodyti, įtikinti; nevengia sunkių temų; perteikia viltį ir optimizmą; įvertina konsultuojamojo savybes, jo aplinkos kontekstą bei savo

paties asmenybės ir konsultuojamojo veiksmų sąveiką; stengiasi veikti vis veiksmingiau, panaudodamas grįžtamojo ryšio informaciją.

Aktyvaus klausymo įgūdžiai yra patys svarbiausi konsultantų įrankiai, kurie suteikia klientams savitą ir unikalią patirtį.

Nelsonas – Jonesas (Dovydaitytė, Jusienė, 2014, p.11, 46, 47, 79, 84) apibūdina aktyvaus klausymo prasmę ir išskyrė keletą aktyvaus klausymo funkcijų: sukurti konsultavimo santykį; sužadinti pasitikėjimą; padėti pajusti savitumą; paskatinti atsiverti; padėti išgyventi jausmus; suteikti informaciją.

Pedagogas konsultantas turi būti partneriškas (ugdytojas – ugdymosi bendrakeleivis, patarėjas, dalyvis, autoritetas, mokinys), siekiantis būti atviras tėvams iš įvairių kultūrinių, socialinių aplinkų ir gebantis juos (dvikalbius, daugiakalbius, migrantus, socialinės atskirties asmenis) įtraukti į ugdymo bei pagalbos vaikui teikimo procesus. Jų pareiga siekti, kad tėvai aktyviai dalyvautų ugdymo procese, priimdami su vaikų kokybišku ugdymu ir ugdymusi susijusius sprendimus ir šitaip dalytųsi idėjomis, patirtimi ir bendra atsakomybe (Burbienė, 2015).

Galima apibendrinti, kad, kintant šiandieninei visuomenei ir švietimo sistemai, atsiranda nauji pedagogo vaidmenys, vienas iš jų - pedagogo - konsultanto. Pedagogas - konsultantas konsultuoja tėvus individualiuose pokalbiuose. Kad pokalbis vyktų sklandžiai pedagogas, kaip konsultantas, turi būti pasiruošęs: turėti išsiugdęs reikiamas asmenines ir profesines savybes, kurios gali nulemti konsultavimo sėkmę, kompetencijas, turi žinoti profesinius, etinius ir teisinius aspektus ir kt.

1.3. Ikimokyklinio ugdymo pedagogo – konsultanto darbo turinys, formos ir metodai

Pasak Juodaitytės, Gaučaitės, Kazlauskienės (2009), komunikacijos tarp ugdymo institucijos ir šeimos turinys dažniausiai apima dvi pagrindines sritis: kai keičiamasi informacija apie ugdymo instituciją (tikslus, misiją, viziją, politiką, lūkesčius, programas, renginius ir įvykius, pasiekimus, svarstomas problemas ir pan.) ir informaciją apie ugdytinį (priežiūra ir ugdymas, pasiekimai, raida, būseną, individualios problemos ir pan.). Kaip žinia, komunikacija nevyksta, jei informacija pasiunčiama arba tik gaunama. Ugdymo institucijos turi dėti pastangas, kad sužinotų geriausius susisiekti būdus ir jais remdamasis sukurtų komunikacinius kelius, apimančius ir grįžtamąjį ryšį. Tai gali padėti išaiškinti ir tai, kokio turinio informacija aktuali skirtingo dalyvavimo tipo tėvams.

Siekiant, kad pateiktos informacijos turinys tėvams būtų aktualus, tikslinga išsiaiškinti, kuo kiekvieno vaiko šeimos nariai domisi, kokio pobūdžio ir konkrečiai kokios temos jiems aktualios. Šis darbas reikalauja išmanymo ir daug pastangų. Tačiau įdėtos pastangos atsipirks, nes padės tėvams tapti partneriais ir pagalbininkais.

Keletas patarimų pedagogams, kaip tinkamai suformuoti informacijos turinį: nuolatos domėtis tėvų poreikiu informacijos turiniui; nesivadovauti stereotipais, kad tik jūs geriausiai žinote, kokio turinio informacija aktuali tėvams; atsiminti, kad anksčiau didelio pasisekimo sulaukusios temos nebūtinai bus įdomios ir aktualios dabartinės grupės tėvams; pasiūlyti konkrečių temų sąrašą ir paprašykite pažymėti, kurios iš jų tėvams yra svarbiausios; sudaryti sąlygas tėvams pateikti savo pasiūlymų; suteikti progą tėvams išsakyti savo rūpesčius konkrečių temų kontekste – tai bus teminių seminarų turinio orientyrai; kaupti savo grupės tėvų gerąją problemų sprendimų patirtį – tai bus puikios iliustracijos analizuojamoms temoms; jei tėvų interesai norimos gauti informacijos turiniui skirtingi, pabandyti juos sugrupuoti ir veiklą organizuoti nedidelėmis grupelėmis; kviesti specialistus, kurie padėtų aptarti įvairius specifinius klausimus; kai kurią šviečiamojo pobūdžio informaciją galima pristatyti paskaitų forma; iš anksto tėvus trumpai informuoti, koks numatomos temos turinys – tai leis šeimai lengviau nuspręsti, ar įdomu ir verta dalyvauti; nepamiršti pristatyti idėjos autorių ir jiems padėkoti.

Remiantis praktikų ir teoretikų Jones & Ignelzi (Juodaitytė, Gaučaitė, Kazlauskienė, 2009, p. 160-161) patirtimi, siūlomos kelios idėjos pedagogams, kaip produktyviai prarasti sutikimus su tėvais: kaupkite vaikų kūrybinius darbus, užsirašinėkite vaiko elgesį iliustruojančius epizodus, kad galėtumėte juos vėliau pristatyti tėvams; nusiteikite priimti įvairius tėvų požiūrius (nuo skeptiškų

iki labai entuziastingu); padėkite tėvams pasiruošti susitikimui, be pirminės informacijos, pateikdami informaciją konkrečiai kiekvienam jų apie susitikimo tikslus; pasiūlykite iš anksto apgalvoti tuos klausimus, į kuriuos jūs norėsite gauti atsakymą; sukurkite jaukią, diskretišką, darbingą susitikimo aplinką; apmąstykite baldų išdėstymą (venkite sėdėti „viršininko“ kėdėje), kur eksponuosite vaikų darbelius, išvėdinkite patalpą; apgalvokite klausimus, kuriais diskutuosite su tėvais, numatykite savo veiksmų planą; parenkite klausimyną turėdami tikslą išsiaiškinti tėvų lūkesčius, refleksijas aktualiais klausimais; siekite, kad tėvai gerai, patogiai jaustųsi „pedagogo teritorijoje“, parodykite, kad jie ir jų nuomonė jums svarbi; bendraukite su tėvais jiems suprantama kalba, nevartokite sudėtingų terminų ir apibrėžčių; kalbėdami apie vaikus, akcentuokite jų teigiamas savybes, o apie probleminę elgesį tik kaip apie veiksmą, o ne vaiko bruožą; pateikite pasiūlymų, kaip tėvai kartu galėtų padėti spręsti problemas; pasiūlykite, kaip vaikams padėti ugdytis namuose; tėvų klausykitės aktyviai (reflektyviai), kreipkite dėmesį į tėvų atvirai reiškiamus ir užslėptus jausmus; atsakydami neskubėkite, nebūkite kategoriški, atsakymu neužkirskite kelio tolesniam bendravimui; venkite kalbėti vienas; siekite, kad pusę susitikimo laiko kalbėtų tėvai; tai padės geriau pažinti tėvus; į susitikimo pabaigą paprašykite tėvų užpildyti iš anksto parengtą klausimyną aktualiais klausimais. Tai padės sužinoti tėvų lūkesčius, galimus problemų sprendimo būdus, aktualius kito susirinkimo klausimus ir pan.; parašykite susitikimo protokolą, užfiksuokite jame visus keltus klausimus ir pasiūlymus; jei susitarėte pateikti atsakymą, būtinai tai turite padaryti. Atsakymo formos gali būti labai įvairios, priklausomai nuo šeimos: nukrypimas į kitus šaltinius, kito susitikimo datos paskyrimas, telefono skambutis, raštiška ataskaita, protokolo išrašas, vizitas į namus, neoficialus laiškas tėvams ar individualus pokalbis; surinkite užpildytus klausimynus, susisteminkite gautus duomenis, apibendrinkite pateikto klausimyno rezultatus; pradėkite rengtis kitam susitikimui ar kitokio pobūdžio komunikacijai su tėvais.

Remiantis Juodaitytės, Gaučaitės, Kazlauskienės (2009) atliktais tyrimais, tėvams svarbiausia būtų gauti nuolatinę informaciją apie įvairių vaiko savybių, gebėjimų ar raiškos klausimais (elgesio, bendravimo): apie vaiko gebėjimus, sveikatą, elgesį, bendravimą su draugais ir su auklėtojomis, maitinimą ir kt. Išanalizavus tėvų interesus gaunamos informacijos turinio aspektu, tėvų poreikius galima sąlyginai suskirstyti į tokias temas (1 lentelė).

1 lentelė. Tėvų pageidaujamos informacijos turinio kategorijos

Tema	Tema iliustruojančių teiginių pavyzdžiai
1	2
Pasiekimai, gebėjimai	Apie vaiko kalbinius gebėjimus, daromą pažangą ugdant įv. gebėjimus, sugebėjimus ir pasiekimus.
Charakteris	Apie vaiko charakterio savybes, aktyvių vaikų charakterio ugdymas.
Vaikų psichologija	Apie vaiko amžiaus tarpsnio psichologiją, psichologinius straipsnius, vaikų psichologiją, psichologinius patarimus, vaiko psichologinę raidą, psichologines problemas, psichologinę informaciją, vaiko psichologinę savijautą.
Ugdymas	Apie ugdymo metodus, ugdymo programas, ugdymo programų pasikeitimus mokslo metų pradžioje, vaiko ugdymo ypatumus, vaiko pasiekimus ir jų vertinimą.
Papildomas ugdymas	Apie darželio mokyklos papildomas paslaugas (būrelius ir pan.), papildomas veiklas darželyje, užsiėmimus, papildomą ugdymą, būrelių veiklas.
Adaptacija	Apie vaiko adaptaciją ir elgesį, tėvų pagalbą adaptacijos laikotarpiu.
Bendravimas	Apie bendravimą su draugais, kaip vaikui sekasi bendrauti su kitais vaikais ir auklėtojomis, bendravimą su supančiais žmonėmis (ar bendrauja su kitais vaikais), tėvų ir vaikų bendravimą, bendravimą su bendraamžiais.
Elgesys	Apie auklėtojos pastebėtus pakitimus vaiko sveikatoje ir elgesyje, vaiko elgesį ir emocijas, elgesį grupėje, vaiko bendravimą ir elgesį su aplinkiniais, informacija apie vaiko elgesį tam tikrose situacijose, vaiko elgesį grupėje ir ugdymo metu.
Šventės	Apie renginius ugdymo įstaigoje, šventes, įvairius renginius įspėjant iš anksto.
Dienotvarkė	Apie vaiko dienotvarkę.
Bendros žinios	Apie bendras žinias apie darželį.
Sveikata	Apie vaiko sveikatą, sveikatingumą, vaiko sveikatos būklę esant darželyje, vaiko maitinimą, grūdinimą, fizinius pratimus; mitybą.
Priežiūra	Apie vaiko priežiūrą.
Mityba	Apie vaiko mitybą.

1	2
Mokslinės informacijos	Apie naujausius mokslinius tyrimus, susijusius su vaikų ugdymu, mokslines informacijas.
Pasirengimas mokyklai	Apie vaiko pasirengimą toliau eiti į mokyklą, kaip vaikams sekasi ruoštis mokyklai, apie informaciją ruošiantis mokyklai.
Švietimo naujovės	Apie švietimo naujoves.
Specialieji poreikiai	Apie specialiuosius vaiko poreikius.
Pagalba tėvams, tėvų pagalba	Apie pagalbą tėvams auklėjant aktyvius vaikus, tėvų pagalbą adaptacijos laikotarpiu, tėvų pagalbą ugdant vaiką.
Auklėjimas	Apie auklėjimo problemas ir auklėjimo ypatumus, kaip teisingai auklėti, ugdyti vaiką.
Mokymas	Apie vaiko mokymą namuose, vaikų mokymąsi.
Mokesčiai	Apie darželio mokesčius.

Šaltinis: Juodaitytė, Gaučaitė, Kazlauskienė, A. 2009. *Informavimas apie ikimokyklinį priešmokyklinį ugdymą ir švietimo pagalbą*. Šiauliai, p. 123-124.

Norint gerinti tėvų informavimo vaikų ugdymo klausimais ir institucijų teikiamos švietimo pagalbos tėvams kokybę, svarbu minėtais klausimais periodiškai atnaujinti žinias apie visuomenės poreikius tokiai informacijai. Tikėtina, kad tik žinant tikslinių grupių poreikių kaitos tendencijas galima kryptinga ir savalaikė švietimo pagalba. Todėl vienu iš veiksnių, turinčių įtakos visuomenės informavimo ir švietimo būklės kokybei, yra laikomas tokios informacijos poreikių tyrimų periodiškumas (Juodaitytė, Gaučaitė, Kazlauskienė, 2009).

Galima apibendrinti, jog tik kompetentingas ir kūrybingas pedagogas gali lengviau išspręsti įvairias ugdymo bei auklėjimo problemas pasitelkdamas tradicines tėvų pedagoginio švietimo formų metodikas, ieškodamas netradicinių bendravimo, bendradarbiavimo ir pedagoginio, psichologinio poveikio būdų. Visomis bendravimo formomis pedagogas turi stengtis naudotis kūrybiškai, atsižvelgiant į esamas sąlygas bei situaciją.

2. Pedagoginio tėvų konsultavimo – vienos iš sėkmingo bendradarbiavimo sąlygų empirinis tyrimas

Tyrimo procedūrą sudarė šie etapai: 1. Mokslinės literatūros analizavimas; 2. Klausimyno kūrimas; 3. Tyrimo eiga; 4. Tyrimo metu gautų duomenų apdorojimas ir analizavimas.

Tyrimo dalyvavo šeši informantai, dirbantys Klaipėdos rajono „X“ ikimokyklinio ugdymo įstaigoje. Šiame tyrimo etape buvo naudojamas kokybinis tyrimo metodas, t. y. pusiau struktūrizuotas interviu (šis metodas buvo taikomas iš anksto parengus klausimus), kurio pagalba buvo siekiama išsiaiškinti rūpimus klausimus, susijusius su pedagoginiu tėvų konsultavimu, kaip viena iš sėkmingo bendradarbiavimo sąlygų. Kokybinio tyrimo metodo pagalba gauti rezultatai papildė jau turimą informaciją, atskleidė pedagogų patirtį, patikslino jau turimus duomenis.

Tyrimų metu buvo laikytasi etinių principų: savanoriškumo, konfidencialumo, anonimiškumo, sąžiningumo ir privatumo. Visi informantai buvo supažindinti su apklausos tikslu ir paaiškinta, kam bus naudojami gauti tyrimo rezultatai.

Gauti duomenys buvo analizuojami ir apdorojami taikant Ms Excel, Word ir kt. programas, tyrimo metu gauti rezultatai buvo lyginami su šią temą jau nagrinėjusių autorių (Dapkienė, 2002; Juodaitytė, Gaučaitė, Kazlauskienė, 2009; Navickienė, 2010; Dovydaitienė, Jucienė, 2014; Block, 2013; Compani, Lang, 2015 ir kt.) teorinėmis nuostatomis bei tyrimų rezultatais, formuluojami apibendrinimai ir išvados.

Pateiktoje informantų demografinės charakteristikos lentelėje išryškėjo, jog keturios ikimokyklinio ugdymo pedagogės turi aukštuosius universitetinius išsilavinimus, dvi pedagogės koleginių išsilavinimą. Jų amžiaus vidurkis nuo 35 iki 64 metų, profesinės patirties vidurkis nuo 2 iki 43 metų.

Pirmu tyrimo klausimu buvo siekiama sužinoti, *kokias bendradarbiavimo formas su tėvais informantai taiko? Kuo svarbus pedagogų ir tėvų bendradarbiavimas?*

Gauti tyrimo rezultatai atskleidė (2 lentelė), jog dažniausiai informantai taiko tokias bendradarbiavimo formas: individualūs pokalbiai, renginiai, susirinkimai, atmintinės ir lankstinukai

bei stendinė informacija, atviros veiklos.

Tyrimo rezultatai sutampa su teorine analize, kurioje, pasak Juodaitytės, Gaučaitės, Kazlauskienės (2009), akivaizdus tėvų poreikis ateityje gauti daugiau informacijos žodžiu: individualių pokalbių metu, susirinkimų, renginių metu ir kt.

Informantų nuomone, pedagogų ir tėvų bendradarbiavimas svarbus, nes: pakinta požiūris į vaiką ir tėvus, atsiranda abipusis supratimas, galimybė pedagogui ir tėvams kartu įvertinti vaiko pasiekimus, stebėti vaiko vystymosi procesą, artimiau susipažinti su vaiku ir jo šeima. Suteikiama galimybė geriau suprasti vaiko ugdymosi sėkmių ir nesėkmių priežastis, jo poreikius, nuotaikas, įpročius. Tėvai bendradarbiavimo metu gali pateikti svarbių pasiūlymų ir sumanymų ateičiai, taip pat gauti reikiamos pagalbos. Kaip teigia Borisovienė (2015), bendruomenės vaidmuo yra nepaprastai svarbus vaiko raidai ir ugdymui.

2 lentelė. Pedagogų taikytinos bendradarbiavimo formos tėvams

Kategorija	Subkategorija	Subkategoriją patvirtinantis teiginys
Dažniausiai pedagogų taikytinos bendradarbiavimo formos tėvams	Individualūs pokalbiai	„Individualūs pokalbiai“ (A1); „individualūs pokalbiai, konsultacijos, kurių metu teikiami patarimai, sprendžiamos asmeninės problemos“ (A2); „individualūs pokalbiai ryte ir vakare susitikus su tėvais“, susisiektas per facebook“ (A3); „individualūs pokalbiai, pokalbiai telefonu, susirašinėjimas sms žinutėmis“ (A4); „individualūs pokalbiai, bendravimas telefonu ir sms žinutėmis“ (A5); „tėvų informavimas individualių pokalbių metu“ (A6).
	Susirinkimai	„Bendradarbiaujame tėvelių susirinkimų metu“ (A1); „bendradarbiaujame bendrų susitikimų metu, išrenkame tėvų komitetą“ (A2); „tėvų bendri pokalbiai“ (A3).
	Renginiai	„Bendri renginiai, šventės“ (A1); „bendri tėvų ir vaikų renginiai“ (A2); „vyksta bendros vakaronės“ (A3); „įvairios šventės, susijęjimai, renginiai“ (A4); vakaronėse, parodose, įvairiuose konkursuose“ (A5).
	Atmintinės, lankstinukai, stendinė informacija	„Dalinu atmintines, lankstinukus, kabinu stendinę informaciją tėvams“ (A1); „bendradarbiauju stendo pagalba“ (A3); „dalinu įvairias atmintines tėvams, pateikiu įvairi informaciją stenduose“ (A5).
	Atviros veiklos	„Tėvų dalyvavimas atvirose veiklose“ (A1); „tėveliai kviečiami dalyvauti ugdymo procese“ (A5).

Šaltinis: sudarytas autorių pagal atlikto tyrimo duomenis, 2018.

Antruoju tyrimo klausimu buvo siekiama išsiaiškinti, *kokiomis temomis informantai konsultuoja tėvus individualių pokalbių metu? Kas lemia vienos ar kitos temos pasirinkimą?*

Rezultatų analizė parodė (3 lentelė), kad apklausoje dalyvavę informantai išskyrė penkias esmines individualių pokalbių su tėvais temas, t.y. „Kalba“, „Ugdymas“, „Pasirengimas mokyklai“, „Elgesys“, „Pasiekimai ir gebėjimai“. Remiantis Juodaityte, Gaučaitė, Kazlauskiene (2009), šios individualių pokalbių su tėvais temos sutampa su teorinėje analizėje pristatomomis tėvų pageidaujamomis informacinio turinio kategorijomis. Informantų teigimu, veiksniai, dažniausiai lemiantys temos pasirinkimą, yra tai, kas šiuo metu yra aktualu, kokia situacija ir poreikiai grupėje, koks vaiko elgesys, su vaiku siejamos iškilusios problemos.

3 lentelė. Individualių pokalbių su tėvais temos

Kategorija	Subkategorija	Subkategoriją patvirtinantis teiginys
Dažniausios individualių pokalbių su tėvais temos	Kalba	„Kalbos svarba vaiko gyvenime“ (A1); „vaikų taisyklingas kalbėjimas“ (A3).
	Ugdymas	„Vaiko ugdymo kokybės gerinimas“ (A2); „piešimas, rašymas, skaitymas, skaičiavimas, dainelių mokymasis“ (A3).
	Pasirengimas mokyklai	„Vaiko pasirengimas mokyklai“ (A1).
	Elgesys	„Požiūris į vaiko netinkamą elgesį kaita“ (A1); „vaikų motyvacija, adaptacija, elgesys“ (A2); „emocijos“ (A3); „vaiko asmeninės problemos“ (A5); „vaikų elgesys“ (A6).
	Pasiekimai ir gebėjimai	„Vaiko pasiekimai“ (A2); „vaiko sunkumai ir gabumai“ (A4).

Šaltinis: sudarytas autorių pagal atlikto tyrimo duomenis, 2018.

Trečiuoju tyrimo klausimu buvo domimasi, *koks turėtų būti pedagogo konsultanto darbo turinys?* Apibendrinus gautus tyrimo rezultatus (4 lentelė), galime teigti, jog pedagogo konsultanto darbo turinį turėtų sudaryti tokie komponentai: naujos informacijos ieškojimas, nuolatinis domėjimasis tėvų poreikiu informacijos turiniui, metodinės pagalbos teikimas tėvams, problemų sprendimas ir bendradarbiavimas. 2 informantai laikosi nuostatos, jog „pedagogo konsultanto darbo turinį turėtų organizuoti atskiras ir kompetentingas žmogus, dirbantis ugdymo įstaigoje, kuris būtų tarpininkas tarp pedagogo ir tėvų“.

4 lentelė. Pedagogo konsultanto darbo turinys

Kategorija	Subkategorija	Subkategoriją patvirtinantis teiginys
Pedagogo konsultanto darbo turinys	Naujos informacijos ieškojimas	„Domėtis naujovėmis, bei remtis patirtimi, įvaldyti psichologinius įrankius“ (A3).
	Nuolatinis domėjimasis tėvų poreikiu informacijos turiniui	„Turi apmąstyti, kas šiuo metu tėvams aktualu ir svarbu“ (A2); „turi žinoti, kas aktualu šiai dienai: švietimo naujovės, švenčių organizavimas, nauji darbo metodai“ (A3); „turi šviestis naujausia literatūra, domėtis naujovėmis, naujais įstatymais“ (A4).
	Metodinės pagalbos tėvams teikimas	„Iš anksto numatyti darbo turinio tikslus, uždavinius, priemones“ (A1); „pateikti rekomendacijas tėvams, padėkoti ir pagirti už bendradarbiavimą“ (A2); „teikti informaciją vaikų įgūdžių tobulinimo klausimais“ (A6).
	Problemų sprendimas	„Suteikti pagalbą iškilus problemoms“ (A3); „reaguoti ir spręsti problemines situacijas, padėti tėvams ir pedagogams“ (A5).
	Bendradarbiavimas	„Auklėtojų ir tėvų bendradarbiavimas, kurio metu aptariamas pedagoginis, psichologinis ir kt. švietimas, bendradarbiavimas priimant sprendimus ugdymo įstaigoje“ (A6).

Šaltinis: sudarytas autorių pagal atlikto tyrimo duomenis, 2018.

Pasak Juodaitytės, Gaučaitės, Kazlauskienės (2009), komunikacijos tarp ugdymo institucijos ir šeimos turinys dažniausiai apima dvi pagrindines sritis: kai keičiamasi informacija apie ugdymo instituciją (tikslus, misiją, viziją, politiką, lūkesčius, programas, renginius ir įvykius, pasiekimus, svarstomas problemas ir pan.) ir informaciją apie ugdytinį (priežiūra ir ugdymas, pasiekimai, raida, būseną, individualios problemos ir pan.).

Ketvirtuoju tyrimo klausimu buvo siekiama sužinoti, *kokie pagrindiniai veiksniai turi įtakos sėkmingam pedagoginiam konsultavimui?* Gauti tyrimo rezultatai atskleidė (5 lentelė), jog pagrindiniai veiksniai, turintys įtakos sėkmingam pedagoginiam konsultavimui, yra šie: „tinkamas tėvų ir pedagogų bendravimas ir bendradarbiavimas“; „sukurta jauki ikimokyklinio ugdymo įstaigos aplinka ir atmosfera“; „įgytos pedagogo konsultanto asmeninės ir profesinės savybės bei tinkamas jo profesinis pasiruošimas“.

5 lentelė. Sėkmingo pedagoginio konsultavimo veiksniai

Kategorija	Subkategorija	Subkategoriją patvirtinantis teiginys
Sėkmingo pedagoginio konsultavimo veiksniai	Bendravimas ir bendradarbiavimas	„Bendravimo stilius“ (A1); „tėvų ir pedagogų bendradarbiavimas, pedagogai ir tėvai turi tapti ugdymo proceso partneriais“ (A2); „tėvų noras bendrauti“ (A5).
	Aplinka ir atmosfera	„Geri darželio darbuotojų santykiai“ (A1); „rami aplinka“ (A3); „ugdytinių saugumo, aktyvumo, prierašumo, realizavimo ir savikontrolės poreikių tenkinimas“ (A6).
	Pedagogo asmeninės ir profesinės savybės	„bendraujančių asmenų teigiamas nusiteikimas, tolerancija, įsiklausymas ir supratimas“ (A3); „geranoriškumas, nusiteikimas, įsiklausymas“ (A4); „geranoriškumas, asmeninės konsultanto savybės“ (A5).
	Profesinis pasiruošimas	„Būtina vadovautis principu, jog viskas, kas daroma, vaikų labui“ (A2); „aukštos vadybinės nuostatos, pakankamas „žinių bagažas“ (A5); „reikia dalintis su tėvais žiniomis apie vaikų auklėjimo būdus ir formas, nuolat tobulinti savo profesinę kvalifikaciją, dalyvaujant įvairiuose seminaruose“ (A6).

Šaltinis: sudarytas autorių pagal atlikto tyrimo duomenis, 2018.

Tai patvirtina Juodaitytė, Gaučaitė, Kazlauskienė (2009), kurios konstatuoja, jog vienu svarbiausiu sėkmės faktorių yra laikomas pozityvus tėvų požiūris į bendradarbiavimą su ugdymo

įstaiga, bendradarbiavimo reikšmės vaikų ugdymui suvokimas ir įvertinimas. Kita vertus, ugdymo įstaigai svarbu žinoti šeimos specifiką ir visus galimus pagalbos šeimai būdus. Todėl šiame kontekste ypatingą vaidmenį įgauna tėvų informavimo ir švietimo sistema, kuri ir padeda susiformuoti minėtam bendradarbiavimo vertės suvokimui, apspręsti bendradarbiavimo formas ir turinį.

Išvados

1. Mokslinės literatūros analizė atskleidė, jog ikimokyklinio ugdymo įstaigos pedagogų ir ugdytinių tėvų bendradarbiavimas yra socialinės – pedagoginės sąveikos sistema, kurioje dalyvauja trys ugdymo grupės: pedagogai, ugdytiniai, tėvai. Bendruomenės vaidmuo yra nepaprastai svarbus vaiko raidai ir ugdymui, nes joje vyksta vaiko socializacija, jis gali stebėti suaugusiųjų elgesį ir mokytis iš jų, išmėginti naujus socialinius vaidmenis, susiformuoti naujus įgūdžius ir žinias. Ugdytojai gali suprasti ir išmanyti vaiko situaciją, tartis su šeima ir ieškoti pedagoginių būdų šeimai paremti, o tėvai gali suprasti savo vaikų elgesį ir patirtį, padėti pedagogams ugdymo procese ir pratęsti jį namuose.

2. Mokslinės literatūros analizė patvirtino, kad viena iš sėkmingo bendradarbiavimo sąlygų - pedagoginis tėvų konsultavimas. Tėvų konsultavimas dažniausiai apima dvi pagrindines sritis: kai keičiamasi informacija apie ugdymo instituciją ir informacija apie ugdytinį. Pedagoginis tėvų konsultavimas turi būti paremtas bendradarbiavimu, pasitikėjimu, parama ir nuoširdumu. Sėkmingam konsultavimui būdingas aiškus konkrečių problemų, tikslų bei krypties žinojimas, įvardijimas ir supratimas bei aptarimas. Konsultantų ugdymo įstaigoje turėtų suvokti, kaip neatsiejamą švietimo sistemos grandį, kuri įkvepia kiekvieno vaiko pasiekimus, atstovauja vaiko ir šeimos interesams, bendradarbiauja su aplinkiniais žmonėmis bei kitomis institucijomis, kuria ir tobulina ugdymosi aplinką.

3. Tyrimo rezultatai patvirtino, kad aktualiausios tėvų ir pedagogų bendradarbiavimo formos yra individualios konsultacijos, susirinkimai, renginiai, lankstinukai ir raštai skelbimų lentose. Individualus pokalbis, tai viena iš dažniausiai taikomų pedagoginio konsultavimo formų. Pedagoginio tėvų konsultavimo sampratą tyrimo dalyviai įvardina kaip abipusių pastangų reikalaujantį tėvų ir pedagogų susitikimą, kurio esmė - kontaktas tarp pedagogo ir tėvų, dalijimasis informacija ir problemų sprendimas. Tyrimų duomenys atskleidė abipusę tėvų ir pedagogų bendradarbiavimo naudą: tėvai ir pedagogai daugiau sužino apie vaiko elgesį, ugdymąsi ir pasiekimus, bendradarbiavimas suteikia tėvams pasitikėjimo ugdymo institucija, joje dirbančiais pedagogais. Siekiant sėkmingo pedagoginio konsultavimo bei jo organizavimui reikiamų gebėjimų, tyrimo dalyvių nuomone, pedagogas turi pasižymėti tam tikromis asmeninėmis ir profesinėmis savybėmis bei turėti profesinį pasiruošimą: išlavintus tarpasmeninius bendravimo įgūdžius, būti emociškai stabilus ir objektyvus, gebėti sukurti darbinį santykį su skirtingais žmonėmis, nevengti sunkių temų bei įgyti dalykinę kompetenciją. Tyrimo metu išaiškėjo ir pedagogo – konsultanto darbo turinys, kurio kontekste pedagogas – konsultantas turi sukurti saugų konsultavimo klimatą, skatinti tėvų norą bendradarbiauti, teikti metodinę informaciją, įvertinti situaciją ir patarti, plačiau išaiškinti ir pagrįsti dalyko ar proceso esmę, taip pat nuolat domėtis naujausia ir aktualiausia informacija apie vaiko raidą, jo ugdymosi pasiekimus, elgesį.

Literatūros sąrašas

1. BLOCK, P. (2013). Nepriekaištingas konsultavimas. Kaip paskatinti naudotis jūsų kompetencija. Vilnius: leidykla „Eugrimas“.
2. BURBIENĖ, A. (2015), Nr. 2, Žvirblių takas. Ugdymo įstaigos ir šeimos partnerystė. Vilnius.
3. DOVYDAITIENĖ, M., JUSIENĖ, R. (2014). Konsultavimas mokykloje. Vilnius: Vilniaus universiteto leidykla.

4. JOVAIŠA, T.R., GURSKIENĖ O. (2011). Konsultavimas kaip problemų sprendimo valdymo praktika socialiniame darbe. Tarptautinis verslas: inovacijos, psichologija, ekonomika. Mokslo darbai. Vilnius: Vilniaus universitetas.
5. JUODAITYTĖ, A., GAUČAITĖ, R., KAZLAUSKIENĖ, A. (2009). Informavimas apie ikimokyklinį priešmokyklinį ugdymą ir šveitimo pagalbą. Šiauliai: K.J. Vasiliausko leidykla „Lucijus“.
6. KLAIPĖDOS VALSTYBINĖ KOLEGIJA. Socialinių mokslų fakultetas. (2015). Ikimokyklinis ir priešmokyklinis ugdymas: situacija ir visuomenės lūkesčiai. Kaunas: UAB „Vita Litera“.
7. LAUŽACKAS, R. (2005). Profesinio rengimo terminų aiškinamasis žodynas. Kaunas.
8. LELIŪGIENĖ, I., SIMANAVIČIŪTĖ, G. (2010), Nr. 9 (1), socialinis darbas. Pedagoginis tėvų švietimas kaip sėkmingos vaikų socializacijos prielaida. Kaunas.
9. NAVICKIENĖ, L. (2010). Karjeros konsultantų rengimo modeliavimas. Kaunas.
10. PERKUMAS, A., PERKUMIENĖ, D. (2010). Konsultantų ir klientų bendravimo veiksniai žemės ūkio konsultavimo įmonėse. 23 (4).
11. Valdorfo vaikų darželis šiandien. (2015). Sudarė: COMPANI, M. L., LANG, P. Vertė: Živilė Sadauskaitė. Kaunas: „Mijalba“.

Summary

Pedagogical Parents Consultation as a Precondition for Successful Collaboration

Sandra Jurgelevičienė

Klaipėdos r. Dvilių lopšelis – darželis „Kregždutė“

Doc. Dr. Giedrė Slušnienė

Klaipėdos valstybinė kolegija

In the article the subject of the research - pedagogical parental counseling is formulated. Issues of research are identified, namely the lack of effective co-operation between pre-school educational institutions and parents in search of different forms of cooperation in order to improve the quality of the children's educational process. The purpose of the study is to provide pedagogical parenting counseling as one of the conditions for successful co-operation. The following methods were used to perform the research: theoretical - analysis of scientific and methodological literature, empirical - questionnaire written and oral, quantitative and qualitative analysis of data.

The theoretical analysis revealed that cooperation between educators and parents of pupils in the pre-school education institution is extremely important for the education and development of the child. Pedagogical parenting counseling – it is quality parental advice, which usually covers two main areas: exchanging information about the educational institution and information about the learner. A counselor at a school should be perceived as an integral part of the educational system that inspires the achievements of each child, represents the interests of children and the family, cooperates with people around the world and other institutions that develop and improve the educational environment.

The empirical study revealed that the most important forms of parent-teacher cooperation are individual consultations, meetings, events. Respondents and informants identify parent-teacher pedagogical counseling as a meeting between parents and teachers, which involves contact between the teacher and parents, information sharing and problem solving. Research findings revealed the mutual benefit of collaboration between parents and teachers. The teacher's consultant must have certain qualities and professional skills. The content of the teacher-consultant work includes creating a safe counseling climate, encouraging the parent's willingness to cooperate and to provide methodological information and constantly being interested in the latest and most relevant information about the child's development, his educational achievements and behavior.

Keywords: educator, parents, cooperation, pedagogical counseling.